

Силабус курсу

Герботологія

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма «Агрономія»
Рік навчання: 4, Семестр: 7

Кількість кредитів: 3 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПП

к.с.-г. н., доцент **Чернишенко Олена Ярославівна**

**Контактна
інформація**

olena_chern@ukr.net_ +380971205083

Опис дисципліни

Дисципліна «Герботологія» є вибірковою у професійній підготовці здобувачів вищої освіти спеціальності 201 «Агрономія».

Метою викладання навчальної дисципліни “Герботологія” – вивчення поняття про бур’яни, їх різновидність, анатомічну та морфологічну будову, формування основних закономірностей агрофітоценозів бур’янів, взаємодії рослин бур’янів із культурними рослинами, ознайомлення із методами оцінки забур’яненості полів та шляхами боротьби з усіма групами бур’янів.

Завданням дисципліни є:

- освоєння видової різноманітності рослин бур’янів та їх класифікації;
- ознайомлення з біологічними особливостями бур’янів;
- з’ясування місця бур’янів у формуванні агрофітоценозів та взаємозв’язок рослин бур’янів із культурними рослинами;
- знання класифікаційних груп бур’янів;
- володіння інформацією щодо методів оцінки забур’яненості посівів та основних методів, що дозволяють контролювати їхню чисельність;

Структура курсу

Годин и (лек. / пр.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 1	Тема 1. Герботологія як наука	Зміст та предмет вивчення герботології. Розвиток герботології як окремої науки. Зв'язок дисципліни з іншими науками. Методи дослідження герботології. Проблема забур'яненості полів. Суть та місце герботології в системі підготовки фахівців агрономів.	Поточне опитуван ня
2 / 1	Тема 2. Бур'яни та засоби захисту культурних рослин. Біологічні особливості бур'янів.	Поняття про бур'яни та шкода від них. Класифікація бур'янів, видова різноманітність. Бур'яни як складова агрофітоценозів. Шляхи розповсюдження бур'янів. Боротьба з бур'янами.	
4 / 2	Тема 3. Морфологічні властивості рослин бур'янів.	Морфологічні ознаки росту і розвитку ярих та багаторічних бур'янів. Ознаки бур'янів за будовою кореневої системи та вегетативним розмноженням.	
4 / 2	Тема 4. Еколого- біологічні властивості рослин бур'янів.	Екологічні групи бур'янів за їх вимогами до факторів середовища. Плодючість бур'янів. Поняття явищ гігантизму та неотенії. Польова схожість та явище поліморфізму притаманні насінню бур'янів. Проростання та динаміки сходів бур'янів протягом вегетаційного періоду.	Поточне опитуван ня
4 / 2	Тема 5. Агроти пи забур'яненос ті полів	Особливості вирощування виробничих груп культурних рослин. Видовий склад бур'янів в окремих посівах деяких груп культурних рослин. Показники їх стійкості проти бур'янів. Поняття про агротипи забур'яненості полів та поділ їх на класи.	

4 / 1	Тема 6. Шкода від бур'янів. Оцінка забур'яненості посівів та її контроль	Шкідливість різних видів груп бур'янів. Причини забур'яненості полів. Потенційна та актуальна забур'яненість. Методи, які допомагають визначити потенційну забур'яненість полів та актуальну забур'яненість. Заходи контролю забур'яненості агрофітоценозів.	Поточне опитування
4 / 1	Тема 7. Запобіжні та винищувальні заходи боротьби з бур'янами	Запобіжні заходи боротьби з бур'янами. Механічні методи захисту від бур'янів. Механічний обробіток ґрунту, його значимість в системі запобіжних заходів проти забур'яненості. Застосування фізичних засобів захисту проти бур'янів, як потенційно економічно вигідного чинника.	
4 / 2	Тема 8. Хімічні засоби захисту подолання забур'яненості полів	Застосування гербіцидів у землеробстві для знищення бур'янів. Підбір гербіциду для певного агрофітоценозу. Суть протибур'янових засобів, класифікація та ефективність застосування. Способи внесення гербіцидів на посівах. Система засобів захисту посівів від бур'янів за сучасних умов вирощування сільськогосподарських культур.	

Рекомендовані джерела інформації

Рекомендовані джерела інформації

1. Іващенко О. О. Бур'яни в агрофітоценозах: Проблеми практичної гербології. К.: Світ, 2001. 240с.
2. Іващенко О. О., Іващенко О. О. Загальна гербологія: монографія. НААН, Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків, Інститут захисту рослин НААН. Київ: Фенікс, 2019. 752с.
3. Косолап М.П. Гербологія: Навчальний посібник. – К. : Арістей, 2004. – 362 с.
4. Косолап М. П. та ін. Методичні вказівки для проведення лабораторнопрактичних занять з гербології / М. П. Косолап, С. М. Вигера, Ю. П. Манько та ін.-К. НАУ, 2004. - 104с.
5. Національна бібліотека України Система землеробства No-till: навч. посіб. /М. П. Косолап, О. П. Кротінов. К.: Логос, 2011. 351 с.
6. Шувар І. А., Гудзь В. П., Шувар А. І. Особливо небезпечні рослини в Україні. Київ: ЦУЛ, 2012. 192с.
7. Шувар І. А., Гудзь В. П., Юник А. В., Корпіта Г. М. та ін. Гербологічний атлас-довідник України. За ред. І.А. Шувара. Вінниця: ТОВ „Нілан-ЛТД”, 2019. 388с.
8. Шувар І.А. Гербологія: Термінологічний словник-довідник. Львів: ЛДАУ, 2007. 180 с.
9. Шувар І.А. Екологічні основи зниження забур'яненості агрофітоценозів: Навчальний посібник. Львів: „Новий Світ-2000”, 2008. 496 с.

10. Шувар І.А. Еколого-герботологічний моніторинг і прогноз в агроценозах / І.А. Шувар, В. П. Гудзь, А. М. Шувар та ін.: Навч. посібник; За ред. І. А. Шуvara. Львів: НВФ „Українські технології”, 2011. 208с.

імені В.І. Вернадського URL: <http://www.nbu.gov.ua>.

11.Бібліотека ім. Л.Каніщенка ЗУНУ

URL: <http://library.wunu.edu.ua/index.php/uk/component/search/?s>.

12. Український біологічний сайт URL: <http://www.biology.org.ua/>.

Оцінювання

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КППЗ)
30	40	30
1. Опитування під час заняття (5 тем по 10 балів = 50 балів) 2. Письмова робота = 50 балів	1. Опитування під час заняття (3 теми по 10 балів = 30 балів) 2. Письмова робота = 70 балів	1.Написання КППЗ (вибір теми, складання плану, написання) = 60 балів. 2. Захист КППЗ=30 балів 3. Оцінка за тренінг =10 балів

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.
- **Політика щодо відвідування:** За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

